

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: ~~A/B/C~~ / D (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: 30 Spookwoningen in gemeente Zevenaar

Naam en fractie: Britte van Die, Lokaal Belang

Datum indienen: 08-01-2024

Afdeling: Bedrijfsvoering

Contactpersoon: Thijs Wattimena, adviseur openbare orde en veiligheid

Inleiding/Aanleiding:

Recent publiceerde RTL Nieuws een onderzoek, waaruit blijkt dat het aantal zogenoemde spookwoningen in Nederland fors is toegenomen. Spookwoningen zijn huizen die op papier leegstaan, dus waar niemand zich heeft ingeschreven in de Basisregistratie Personen, maar waarbij wél sprake is van onverklaarbaar energieverbruik. Ook Binnenlands Bestuur berichtte naar aanleiding van dit onderzoek over deze zorg.

"Het gaat om woningen waar langer dan een jaar niemand stond ingeschreven, maar waar sprake is van onverklaarbaar energieverbruik. Iets klopt er dus niet achter de voordeur. Hoewel er ook niet-criminele redenen kunnen zijn waarom op een bepaald adres niemand ingeschreven staat, leiden controles van spookwoningen regelmatig tot de ontdekking van hennepkwekerijen, drugslabs, opslagplaatsen voor cocaïne of wapens, bordelen of verblijfplaatsen voor illegalen."

Uit het onderzoek blijkt dat er, op basis van cijfers van het CBS en afgerond op tientallen, circa 30 van zulke spookwoningen zich in de gemeente Zevenaar bevinden. Zowel in het kader van openbare orde en veiligheid, als in de context van woningnood een ongewenst getal.

Link naar het artikel: <https://www.rtlnieuws.nl/onderzoek/artikel/5424182/criminelen-spookwoning-spookbewoning-woning-leegstand-hennepplantage>

Vraag/Vragen:

1. Zijn de circa 30 spookwoningen in de gemeente Zevenaar bij het college bekend?

Het fenomeen "spookwoningen" is bij de gemeente Zevenaar bekend. In samenwerking met onze ketenpartners proberen wij dit fenomeen zo goed als mogelijk aan te pakken. Iedere maand vindt er een signalenoverleg plaats met interne- en externe partners. Tijdens dit signalenoverleg worden signalen gedeeld die betrekking zouden kunnen hebben op ondermijnende criminaliteit. Aan dit signalenoverleg zijn integrale controles met ketenpartners gekoppeld. Tijdens zo'n integrale controle kunnen adressen/signalen gecontroleerd worden en daar waar nodig worden er vervolgstappen gezet.

2. Kan de gemeente een duidelijke verklaring geven voor de status van deze woningen?

De exacte adressen zijn bij ons, de gemeente, niet bekend. Het recent gepubliceerde onderzoek van RTL Nieuws wordt serieus genomen door de gemeente Zevenaar en de betrokken afdelingen. De data uit het onderzoek, zijn uiteraard geanonimiseerd, waardoor duiding rondom dit fenomeen ontbreekt. Criteria die gebruikt zijn door het CBS, worden ook gebruikt door de gemeente Zevenaar in samenwerking met het Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost-Nederland (hierna genoemd als RIEC), in de aanpak van dit probleem. De gemeente Zevenaar maakt ieder jaar een overzicht van de leegstaande panden/woningen in haar gemeente. Deze panden en/of eigenaren worden aangeschreven. En als er voldoende aanleiding is voor een controle op locatie, dan zal deze controle uitgevoerd worden.

3. Indien deze woningen niet bekend zijn, welke mogelijkheden ziet het college om dit in beeld te brengen?

Ieder jaar wordt er een lijst van leegstaande panden/woningen uitgedraaid. Deze lijsten worden geanalyseerd door de vakafdeling en met externe partners gecontroleerd. Als er voldoende aanleiding is voor een controle op locatie dan zal deze controle uitgevoerd worden.

Daarnaast wordt er door de vakafdeling met regelmaat preventief gecontroleerd op grond van de BRP. Ook zijn wij als gemeente aangesloten bij het Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (hierna genoemd als LAA), om de kwaliteit van de adresgegevens in de BRP te verhogen en waarborgen. Vanuit LAA worden regelmatig adressen aangeleverd om te controleren, deze worden ook besproken in het signalenoverleg. Tevens worden er adresonderzoeken uitgevoerd.

Het adresonderzoek kan ook bestaan uit een huisbezoek. Om zo min mogelijk bewoners lastig te vallen gebeurt dat pas bij serieuze twijfel. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat correctie van de BRP-registratie nodig is, dan zal de gemeente dat aan de bewoners melden. Bij voldoende bewijs is de gemeente bevoegd en verplicht die registratie te wijzigen, ook zonder instemming van betrokkenen. Dat kan gevolgen hebben voor toeslagen, uitkeringen en andere regelingen.

4. **Op welke manier monitort de gemeente momenteel spookwoningen en welke handhavingsmaatregelen zijn er genomen om onregelmatigheden aan te pakken?**

Dat zijn de leegstandcontroles – wij schrijven panden aan die leeg staan. Vanuit de rol toezichthouder BRP. Jaarlijks draaien wij een lijst met leegstaande panden. Staat die al langer leeg dan schrijven wij de eigenaar aan. Er kunnen legitieme redenen zijn voor leegstand. Panden die langer leeg staan delen wij in het signalen overleg, met als doel interne partners en externe partners in stelling te brengen.

De aandacht voor spookwoningen is er dus al, maar willen we de komende tijd ook intensiveren. De gemeente Zevenaar heeft binnen de betrokken afdelingen de mogelijkheid om spookbewoning aan te pakken. Daarnaast heeft de gemeente Zevenaar met ketenpartners als het RIEC, andere (buur)gemeenten die al verder zijn in de aanpak van spookwoningen en met het Districtelijk ondermijningsteam Gelderland- Midden (hierna genoemd als DOT) ketenpartners die kunnen adviseren en ondersteunen bij de aanpak van spookwoningen.

5. **Wat doet de gemeente om de registratie van huurders te controleren en hoe kunnen huiseigenaren geholpen worden om de legitimiteit van hun huurders te verifiëren?**

Zoals eerder beschreven voert de gemeente leegstand- en adrescontroles uit. Ook legt de gemeente contact met woning eigenaren, bijv. een woningbouwcorporatie, als daar een aanleiding voor is. Met als doel om gezamenlijk op te kunnen trekken in de aanpak van een probleem. Als er signalen of serieuze twijfel is, dan kan de huurder gevraagd worden om aanvullende informatie zoals een koop- of huurovereenkomst. In beginsel doet de gemeente dit niet, om zoveel als mogelijk de regeldruk te beperken. Daarnaast ligt er ook een grote verantwoordelijkheid bij verhuurders en pandeigenaar om (criminele) misstanden te voorkomen.

6. **Is er regionale eenduidigheid in beleid en handhaving, onder meer om een waterbedeffect te voorkomen?**

Om ondermijning tegen te gaan werken veiligheidspartners in Gelderland-Midden sinds 2015 integraal samen in het districtelijke programma Samen Weerbaar, zo ook de gemeente Zevenaar.

De gemeente Zevenaar werkt intensief samen met buurgemeenten om zo veel als mogelijk een waterbedeffect te voorkomen. De adviseur openbare orde en veiligheid van de gemeente Zevenaar voert bijvoorbeeld maandelijks een overleg met de adviseur openbare orde en veiligheid van de gemeenten Duiven en Westervoort (1Stroom). Tijdens dit overleg worden fenomenen besproken en daar waar mogelijk wordt er samen opgetrokken in de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Daarnaast zijn er ook regionale overleggen binnen de aanpak van ondermijning waarin we met 15 gemeenten uit Gelderland-Midden optrekken. Deze manier van samenwerken heeft ertoe geleid dat we als regio, 15 gemeenten samen, hetzelfde 13b Opiumwetbeleid voeren.

Het programma Samen Weerbaar voorziet de veiligheidspartners binnen de regio Gelderland-Midden in awareness trainingen op verschillende gebieden, maar ook over het onderwerp "spookwoningen".